

КАРЛ МАЙ

РОБСКА МЪСТ

Превод от немски: Любомир Спасов, 1998

chitanka.info

Беше през август, по време на летния дъждовен период. Един малък керван бавно се спускаше по долината Халимала. Той състоеше от около петдесет роби от мъжки и женски пол от племето амхара и двайсет въоръжени надзиратели от рода шибрил абокр сомал. Те имаха грижата да поемат робите от Харар и да ги докарат до отсамната страна на споменатата долина, където иса-сомал щяха да приемат от тях човешката стока и да я транспортират до морския бряг. Амхара бяха вързани един за друг с въжета. Тяхното племе е едно от най-жизнерадостните и будните, но на тези хора, изтъргнати насила от родните места, това в никой случай не личеше. Иса са най-отвратителните и свирепите от всички сомал и, така че робите вървяха към едно влошаване на своята досега и бездруго жестока съдба.

Долината излизаше на една равнина, по която дъждът бе предизвикал появата на свежа трева. Дори растящите по нея дървета ваба, които доставят отровата за стрелите на сомал, бяха обагрили в по-светло своята вечно зелена листовина. Под техните корони се намираше едно изоставено село от колиби, в чието владение бе встъпил един отряд иса, за да изчака тук пристигането на шибрил абокр с робите.

Когато върволицата се показва, те се затичаха насреща ѝ, размахвайки оръжия. Приветствието премина с обичайната дандания, а после амхара бяха отведени във вътрешността на селото, оградено с плет от бодливи клони и тръни. При входа бяха поставени няколко стражи.

Най-напред започна пазаренето за цената на робите. Всеки един беше внимателно огледан и порядъчно измъчен. След като споразумението беше постигнато, дойде ред на заплащането в сукно, барут и разни железарски стоки. След това щеше да последва неизбежното угощение — силно подправено с червен пипер овнешко, което жените на иса междувременно бяха приготвили.

Едно исаско дете беше забелязalo сред пленниците двама братя на своята възраст, които се бяха облегнали уморено на високата, горда фигура на баща си. Следвайки някакъв сърдечен порив, то пристъпи към тях, сложи ръка върху главата на единия и каза високо, така че всички го чуха:

— Аз съм твой аббан^[1] и ти си свободен.

Според обичая на страната младият амхара вече не беше роб. Момчето иса вече вдигаше ръка, за да освободи от робството и другия, когато предводителят на иса дотича бързо, дръпна го обратно и изкрештя:

— Луд ли си? Да не би да сме платили за тези кучета, за да ги освобождаваме? Думата на един иса важи дори когато той е дете. Това момче амхара следователно вече не се числи към робите, но след като не можем да го продадем, няма и да го мъкнем със себе си!

Извади дългия си двуостър нож и прониза сърцето на амхараското момче. Никой сомал не се стресна от убийството. Такива кървави дела си бяха част от тяхното ежедневие. Но робите изкрештяха от ужас. Бащата на убитото момче замръзна за миг, после изтръгна ножа от намирация се в обсега на свободните му ръце убиец, заби го в гърдите му, сряза въжето, свързващо го с неговите другари по неволя, и се втурна, ревейки от ярост, сред сомал, като рани тежко неколцина.

Понеже въжето беше прерязано на две, няколко амхара успяха да се освободят. Техният развилнял се съплеменник видя това и осъзнавайки, че ще бъде победен от надмощието на врага, побягна, като им извика:

— Бягайте след мен, а после отмъщение!

И крайно време беше за него, защото вече му бяха изтръгнали ножа. Затича се към входа на селото и неколцина от другарите му го последваха. Но стоящите там стражи бяха чули олелията. Бяха нащрек и той тъкмо профуча през пролуката в трънената ограда, един от мъжете го прониза с копието си. Другите бегълци видяха това, изгубиха смелост, не посмяха да продължат и след кратка съпротива бяха надвити.

Ако шибрил абокр вече си бяха тръгнали, събитието можеше да вземе лош изход за иса, които не наброяваша повече от петнайсетина воини. Ето защо те решиха да накажат строго бунителите. Отделиха ги от другите роби, вързаха им краката и проведоха съд над тях.

Тъй като възnamеряваха да ги продават, трябваше да им пощадят живота. Само най-дръзкият беше осъден на смърт, на ужасна смърт. Увиха го в една стара завивка и го вързаха така, че не можеше да помръдне. После скачаха върху него, докато му строшиха всички ребра и стави. Оставиха го да лежи в това състояние.

Другите бяха връзвани един след друг за ствola на едно изсъхнало дърво и жестоко бити, при което жените ръсеха червен пипер върху разкъсаната от пръчките плът. След това започнатото преди малко угощение бе подето отново, сякаш нищо не се бе случило, и продължи до късно през нощта.

На другия ден всички потеглиха. Шибрил абокр поеха обратно, а иса взеха посока към морското крайбрежие, след като бяха погребали мъртвия си предводител под куп камъни. Убитите амхара, баща и син, бяха оставени на дивите зверове. Стъпканият роб беше още жив. Дълго след тръгването до ушите на другарите му продължаваха да достигат неговите викове и вопли.

Керванът беше оставил зад себе си платата от вътрешността на страната и сега се движеше през хълмист регион, прорязан от множество дерета, които само през дъждовния период се изпълваха с вода. По това време беше опасно да се задържа човек в някое от тези пресъхнали корита. Когато горе в планините внезапно се изсипе дъжд, който обикновено се лее като из ведро, водата се втурва напред с голяма мощ и помита всичко по пътя си. Пристига с бучене като висока стена и след броени минути сухата, спокойна долина се превръща в ревяще, носещо гибел пороище.

Едно такова сухо корито достигна шествието привечер. Тъй като последният дъжд беше оставил малко вода, от която хората се нуждаеха за пиене, останаха да пренощуват тук. Иса брояха, както вече бе казано, петнайсет воини, към тях се добавяха жените, които при сомал дори на път трябваше да вършат цялата работа, и също споменатото вече момче. Робите отново бяха вързани за дълго въже и трябваше да спят така; също битите, които едва съумяваха да потиснат болките си. Единствено момчето амхара можеше да се движи свободно, тъй като не бе допустимо, че ще избяга.

Беше светла лунна нощ, чиято тишина бе нарушавана единствено от лая на чакала и песента на дъждосвиреца. Пленниците лежаха плътно притиснати един към друг, за да се топлят взаимно, тъй като тук нощите обикновено са много студени. Иса седяха и лежаха край един огън, част от тях спяха, другите трябваше да пазят робите. Някъде около полунощ се надигна лек ветрец, който все повече се засилваше. Беше студен и влажен и идваше от планините. Шумът му беше глух и зловещ. Спящите се събудиха. Внезапно в него се примеси

някакво особено бучене, което сякаш приближаваше. Скоро то вече не беше бучене, а гръмовит рев. Като планински жители амхара знаеха каква стихия предизвестяват тези звуци. Скочиха уплашено.

— В името на Аллах, шеллалът идва! Спасявайте се! — извика един от тях.

Шелал означава водопад, бързей, изливаща се водна маса. Иса чуха тези думи и започнаха набързо да събират дребното си имущество, за да побегнат. Може би щяха да успеят да изкатерят стръмния бряг, да оставят вързаните за общо въже амхара да се издавят. Но тогава един от тези изрева, надвишавайки с глас грохота на водата:

— Ако ще се давим, да се давят и те с нас! Дръжте ги здраво, дръжте ги здраво!

В миг иса бяха обградени от амхара като от неразкъсваема верига. Всеки роб сграбчи един от мъчителите си. Иса пуснаха в ход оръжията си, наистина, но беше твърде късно. Една висока и тъмна ревяща маса се втурна към тях, връхлетя приятели и врагове, поде ги и ги понесе със себе си.

Оставено без внимание, момчето амхара бе изтичало до малкия иса и го бе попитало:

— Можеш ли да плуваш?

— Не.

— Тогава се дръж здраво за мен! Ти поиска да спасиш брат ми, затова аз ще спася теб!

Шеллалът отмина и водата потече спокойно между бреговете. Луната се отразяваше в нейните талази и осветяваше две момчета, които следваха реката, за да видят дали някой не се е спасил... Напразно търсене! Пороището беше проявило добра воля към отмъщението на робите и заедно с тях бе погълнало и господарите им. Само двете момчета бяха избегнали гибелта. Те се бяха прегърнали и малкият иса каза на амхара:

— Сега аз все пак ще бъда твой аббан. Скоро ще срещнем мъже от моето племе и най-добрият от тях ще те приеме за свой син, защото ти от благодарност оцени моя живот по-високо от твоя.

[1] Аббан — закрилник — б.а. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.